

AFDAMMING ZANDKREEK VEERSCHIE GAT

RAFFORT : Alg. 155.

R 26, D 441.

Dr Ir J. van Veen. De vereniging van Walcheren en de Bevelanden:
afdamming Zandkreek-Veerse Gat. (Drie-eilandenplan).
1945. 16 blz., 11 bijlagen, 1 cm.

Hierin wordt het resultaat gegeven van een voorlopig en globaal onderzoek naar de mogelijkheden van een afdamming van Zandkreek-Veerse Gat. De plaats van de dam in het Veerse Gat is gekozen buiten Veere, omdat het stadsschoon niet verloren mag gaan; Veere moet aan water blijven liggen. De Oostelijke afdamming is in verband met het aanslibbingsgevaar van de voorhaven van de Schutsluis zo dicht mogelijk bij de Oosterschelde gelegd. Het deel van het Veerse Gat, gelegen buiten de dam, zal geheel verlanden.

Het boezempeil binnen de afdamming is gedacht op 1.60 m (L.W. te Kats), met een boezemoppervlakte van 1100 ha. De lozing van de boezem is bij Kats gedacht omdat door de aanwezigheid van de Oosterschelde en de scheepvaart hier steeds voldoende diepte zal zijn. Er zijn 2 schutsluizen geprojecteerd (150 x 20 m en 65 x 8 m) welke tevens voor suatie kunnen dienen. De afwatering van verscheidene polders zal verbeteren. In de scherpe bocht ten Oosten van Veere is een doorsteek ontworpen.

De boezem zelf zal brak zijn door kwel, schutten en lekwater.

Het totale scheepvaartverkeer van 1934 en 1939 bedroeg gemiddeld 2.000.000 ton laadvermogen met schepen van gemiddeld 150 à 200 ton.

Bij Kortgene is een dam met beweegbare brug geprojecteerd. De totale kosten zijn begroot op f. 6.500.000 (prijsniveau van 1939) welke kosten volgens ruwe becijfering economisch verantwoord worden geacht. De voordelen zijn o.a. wegverbindingen bij Veere, Kortgene en Kats, het vervallen der veren, verkorten van de kustlijn met 53 km, verminderd oeveronderhoud (oevervallen), het binnendijken van 300 ha rijpe schorgrond, het winnen van 2500 ha zandgrond, vrijwel constant niveau van de boezem, watersport-gelegenheid, verlanding buiten de Veerse dam, het openen van de mogelijkheid om Walcheren te verzoeten. Nadelen: iets grotere vaarafstand voor de vissers tot zee, het passeren van een schutsluis door de scheepvaart.

Op de nieuwe boezem wateren 23.115 ha af. Op de mogelijkheden van toevoer van zoetwater uit Noord-Brabant wordt nader ingegaan. Gedacht wordt aan de plannen tot verbetering van de afwatering van westelijk Noord-Brabant, dus aan een te graven kanaal van de Mark via Bergen op Zoom naar de nieuwe boezem. Deze aanvoer van zoetwater wordt ook voor geheel Zeeland nader gezien. Gewezen wordt op de noodzakelijkheid van het verrichten van uitvoerige studies betreffende het zoutbezwaar in Zeeland.

Een afdamming alleen bij Kortgene en een daarop volgende verlanding aan beide zijden wordt verworpen i.v.m. scheepvaart, economie en het wegvallen van een zoetwaterboezem.